

Spin-off Peipsi

Na enkele voorbereidende jaren loopt sinds 2004 een samenwerkingsproject met betrekking tot het Peipsi-gebied in Estland/Rusland als natuurlijke referentie voor het IJsselmeergebied:

Peipsi and IJsselmeer: A mutual Reference Project

foto: Mennobart van Eerden

In de zomer van 2007 zal dit project afgerond worden met een eindrapport en een symposium.

Het Peipsi-IJsselmeer project heeft tot nu toe al veel effect gehad voor het beleid en de planvorming van Rijkswaterstaat in het IJsselmeergebied, zowel direct als indirect.

Deze flyer geeft een overzicht van deze spin-off.

- **Doel formulering Markermeer**
Gedifferentieerde doelen Kaderrichtlijn Water (deels helder, deels troebel)
- **Planvorming Veluwerandmeren**
Van aanleg eilanden nabij monding in het meer, naar herstel benedenloop beken
- **Ecologisch Perspectief IJsselmeergebied**
Hydrologische en ecologische koppeling van het achterland aan de meren
- **Problemanalyse Spieringontwikkeling**
Betere onderbouwing van de relaties met klimaatsverandering en/of visserij door parallelle ontwikkeling
- **Kennisontwikkeling riet en waterpeil**
Waterpeilfluctuaties en inundatiegebied zijn beiden essentieel voor rietontwikkeling
- **Gezamenlijke beeldvorming stakeholders IJsselmeergebied**
Relevante partijen rondom het IJsselmeergebied hebben een gezamenlijk referentiebeeld gekregen

Doel formulering Markermeer

Vijf jaar geleden waren de ideeën omtrent de toekomst van het Markermeer gericht op het volledig helder krijgen van het Markermeer. De afgelopen jaren is, vooral als gevolg van de referentiegegevens uit het Peipsi-gebied (Lake Võrtsjärv), het **toekomstbeeld** van het **Markermeer** bijgesteld naar een ten dele troebel meer. De KRW-doelstellingen zullen vastgesteld worden op een gedeeltelijk troebel Markermeer.

Planvorming Veluwerandmeren

Het IIVR-deelproject Beekmondingen was gericht op de aanleg van eilanden in het Veluwemeer nabij de uitmondingen van de beken. Vanuit het Peipsi-project is aangetoond dat dergelijke eilanden/delta's in ondiepe meren van nature niet voorkomen bij dergelijke beken. De gewenste moerashabitats zullen veel meer landinwaarts gerealiseerd moeten worden; daar komen ze van nature voor en daar kan voldoende natuurwinst worden behaald. Zodoende wordt momenteel vanuit het Programma Herstel & Inrichting gewerkt aan een verkenning om gezamenlijk met het Waterschap Veluwe tot een **herstel van de benedenlopen van de beken** te komen.

Ecologisch Perspectief IJsselmeergebied

Dit perspectief, gezamenlijk opgesteld door ecologen van Rijkswaterstaat RIZA en RWS IJG, is voor een belangrijk deel gebaseerd op ideeën uit het Peipsigebied. De schaa sprong in het denken rondom de koers die dergelijke systemen op moeten gaan is rechtstreeks afgeleid uit het Peipsi werk. De hydrologische koppeling van meren, de rol van grootschalige moerassen binnen de hydrologische grenzen van het watersysteem zijn belangrijke elementen in dit denken.

Problemanalyse Spiering

Momenteel wordt een analyse gemaakt van de **Spiering**-ontwikkeling in het IJsselmeergebied en de relatie met klimaatsveranderingen. Aangezien ook in het Peipsi-gebied de Spiering sterk af lijkt te nemen als gevolg van **klimaatsveranderingen**, kan de studie voor het IJsselmeer beter onderbouwd worden m.b.v. de datasets van het Peipsi-gebied.

Kennisontwikkeling riet en waterpeil

De vrijwel natuurlijke **waterpeilfluctuaties** in het Peipsi-gebied hebben inzicht gegeven in de relatie tussen waterpeil en **rietontwikkeling**. Deze inzichten zijn al ingebracht in workshops over peilbeheer Veluwerandmeren 2100.

Gezamenlijke beeldvorming stakeholders IJsselmeergebied

Binnen het project zijn twee **stakeholdersmissies** (met personen van overheden en andere partijen rondom het IJsselmeergebied) naar het Peipsi-gebied georganiseerd. Door deze mensen zijn gerichte indrukken opgedaan die hebben geholpen en nog zullen helpen bij de **gezamenlijke planvorming** en vaststelling van beleidsdoelstellingen voor het **IJsselmeergebied**. Het netwerk van mensen van overheden/organisaties rondom het IJsselmeer kent elkaar duidelijk beter door die twee stakeholdersmissies. Door diverse deelnemers aan deze missies (provincies, Gemeente Almere) is aangegeven dat door de daar opgedane indrukken men een veel helderdere visie heeft gekregen over de toekomst van het IJsselmeergebied (completer, gradiëntrijker systeem).

foto: IJsbrand Zwart

Perspectief

- De **financiering** van de **realisatie** van grootschalige inrichtingsprojecten zal steeds vaker een Europese component krijgen. Zie bijvoorbeeld Ruimte voor de Rivier waar het kabinet nadrukkelijk de voorwaarde heeft gesteld dat de projectorganisatie een substantieel deel financiert met **Europees geld**. Dergelijk Europees geld kan vaak alleen verkregen worden indien intensief samengewerkt wordt met andere Europese landen. Door de nu lopende contacten met organisaties in Estland en Rusland zal het gemakkelijker zijn om goede partners te vinden voor dergelijke projecten.
- De opzet van het **eindsymposium** ligt nog voor een deel open. Dit betekent nog volop kansen om dit symposium te benutten voor de Rijkswaterstaat-doelen in het IJsselmeergebied.
- Samenwerking in concrete projecten met **nieuwe EU-landen**, biedt aanknopingspunten voor andere ministeries en het Nederlandse bedrijfsleven om andere doelen te bereiken. Iets dat vanuit Buitenlandse Zaken en het Partners voor Water programma nadrukkelijk wordt gepromoot.

Projectpartners

Nederland

- Rijkswaterstaat IJsselmeergebied
- Rijkswaterstaat RIZA

Rusland (regio Pskov)

- Teachers' Training Institute Dept. of Zoology
- NGO Chudskoye Project
- State Institute of Fish Resources

Estland (regio Tartu)

- Estonian University of Life Sciences Dept. of Zoology
- Estonian University of Life Sciences Dept. of Limnology
- Peipsi Center of Transboundary Cooperation

Rijkswaterstaat

Contactpersonen

Rijkswaterstaat RIZA

- Mennobart van Eerden; 0320-298331;
mennobart.van.eerden@rws.nl
- Luc Jans; 0320-298394;
luc.jans@rws.nl

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied

- Sophie Lauwaars; 0320-297470;
sophie.lauwaars@rws.nl

Zie ook de website: www.peipsi.nl